

Zetpillen en klysma's bij de ziekte van Crohn en Colitis Ulcerosa

Inleiding

Uw behandelend arts en/of verpleegkundig specialist heeft met u over het gebruik van zetpillen en/of klysma's gesproken. In deze folder krijgt u uitleg over de werking en het gebruik van dit soort medicijnen. Deze folder is geen vervanging van de bijsluiter.

Algemeen

De oorzaak van de ziekte van Crohn en Colitis Ulcerosa is onbekend maar waarschijnlijk spelen meerdere factoren een rol. Als het in de familie al voorkomt, heb je al meer aanleg om een chronische darmziekte te krijgen. Daarnaast spelen omgevingsfactoren een rol zoals;

- voeding
- medicijngebruik
- roken
- darmflora (bacteriën in de darm)
- hygiëne
- erfelijkheid
- bewegen/sporten
- stress

Een zogenaamd 'Westers' leefpatroon speelt waarschijnlijk een grote rol.

Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Medicijnen verminderen de klachten en verkleinen de kans op complicaties. Medicijnen kunnen de darmontsteking onderdrukken maar de huidige medicijnen kunnen de ziekte niet definitief genezen. Na het afbouwen of stoppen met medicijnen kunnen de klachten weer terugkomen.

Waarom een zetpil of klysma

Uw behandelaar heeft u medicijnen voorgeschreven in de vorm van een zetpil of klysma. Er zijn verschillende redenen waarom een medicijn in de vorm van een zetpil of klysma wordt voorgeschreven. Bij patiënten met de ziekte van Crohn of Colitis Ulcerosa is de belangrijkste reden dat het medicijn rechtstreeks in de darm wordt ingebracht om het daar zijn werk te laten doen. Het komt dan in het laatste stuk van de dikke darm terecht en nauwelijks in de rest van het lichaam. Hierdoor heeft u minder kans op mogelijke bijwerkingen van het betreffende medicijn. Zetpillen en klysma's komen met name in aanmerking als de aandoening zich tot het laatste deel van de dikke darm beperkt.

Welke zetpillen en klysma's

Mesalazine

Mesalazine wordt gebruikt bij ontstekingen van de dikke darm, in enkele gevallen bij ontstekingen van de dunne darm. Als het medicijn in de vorm van een zetpil of klysma gegeven wordt, gaat het om een ontsteking van de dikke darm. De werkzame stoffen komen bij een klysma vrij op de plek waar deze gegeven wordt. De werking treedt geleidelijk in. Mesalazine wordt gebruikt om een ontsteking tot rust te brengen. Mesalazine is bekend onder de volgende merknamen; Asacol[®], Claversal[®], Dipentum[®], Mezavant[®], Pentasa[®] en Salofalk[®].

Bijnierschorshormonen/corticosteroiden

Corticosteroiden werken ontstekingsremmend en verminderen daardoor de klachten van inflammatoire darmziekten. Ontstekingsverschijnselen in de darmen zoals pijn, diarree, bloed bij de ontlasting nemen af. U kunt meestal binnen een aantal weken na het starten met de corticosteroidklysma's verbetering verwachten. Vaak worden corticosteroidklysma's voorgeschreven in combinatie met andere geneesmiddelen tegen inflammatoire darmziekten. Corticosteroidklysma's zijn bekend onder de volgende merknamen; Entocort[®] en Budenofalk[®].

Combinatie van beide middelen

Deze combinatieklysma's zijn bekend onder de namen Beclometason-Mesalazine Klysma FNA

Gebruik

Zetpillen

- Breng een zetpil in voor het slapen gaan. Het medicijn kan dan de hele nacht in de darm blijven en op die manier langer doorwerken.

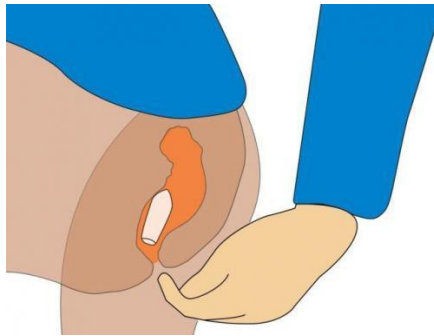
Klysma

- Breng het klysma in voor het slapen gaan. Het medicijn kan dan de hele nacht in de darm blijven en op die manier langer doorwerken.

Om een nieuwe opvlamming te voorkomen wordt wel eens voorgeschreven het medicijn om de twee tot drie dagen te gebruiken.

Het inbrengen van een zetpil

- Probeer vooraf naar het toilet te gaan zodat uw endeldarm zoveel mogelijk leeg is voordat u de zetpil inbrengt.
- Was uw handen altijd voor en nadat u een zetpil inbrengt.
- Verwijder de folie van de zetpil (zie bijsluiter die door de apotheek is meegeleverd).
- Breng de zetpil in de anus in. Het maakt daarbij niet zoveel uit of u de zetpil met de punt naar voren of met de stompe kant naar voren inbrengt. Als u de zetpil met een beetje water bevochtigt, of met vaseline beetje vet maakt, kunt u hem makkelijker inbrengen. Duw met een vinger de zetpil helemaal naar binnen.
- Het kan voorkomen dat u na het inbrengen van de zetpil aandrang krijgt. Probeer er niet aan toe te geven, want de zetpil heeft enige tijd nodig om te smelten en de werkzame stof moet daarna via uw endeldarm worden opgenomen.
- Als u de zetpil binnen 10 minuten verliest, omdat u naar het toilet moet, kunt u een nieuwe inbrengen.

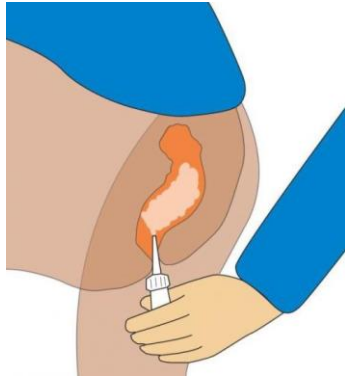

Het toedienen van het klysma

Volg altijd de voorbereiding/bereiding van het klysma zoals beschreven staat in de bijsluiter die u van de apotheek heeft meegekregen.

- Laat het klysma voor toediening op lichaamstemperatuur komen, bijvoorbeeld in een lauwwarm waterbadje. Door het klysma op lichaamstemperatuur te brengen, wordt het klysma beter verdragen, en geeft het minder buikkrampen.
- Probeer vooraf naar het toilet te gaan zodat uw endeldarm zoveel mogelijk leeg is voordat u het klysma inbrengt.
- Ga op de linkerzij liggen, omdat u in deze houding de vloeistof goed in de darmen loopt. Houdt uw onderste been gestrekt en het bovenste been gebogen.
- Schud het klysma goed. Breng de tuit van het klysma voorzichtig in de anus.
- Als het inbrengen van de tuit van het klysma in de anus moeizaam gaat, probeer dan lichtjes te persen. Door het persen opent de anus zich een beetje, waardoor het inbrengen soepeler gaat.
- Knijp de fles zo veel mogelijk leeg. Houdt de fles ingedrukt als u hem terugtrekt uit de anus. Hiermee voorkomt u dat de vloeistof weer terugvloeit in de fles. Er blijft altijd een beetje vloeistof achter in de verpakking. Dit is normaal, de ingebrachte hoeveelheid is voldoende voor de werking.

- Blijf op uw linkerzijde liggen, of als u dat prettiger vindt rol op uw buik, en blijf ongeveer vijf tot tien minuten in deze positie liggen om te voorkomen dat de vloeistof er weer uit komt.
- Houdt er rekening mee dat wanneer u een beetje vloeistof knoeit, of als de vloeistof wegloopt, dit medicijn bruine vlekken kan veroorzaken in het beddengoed. Deze vlekken zijn er niet makkelijk meer uit te wassen. U kunt dit voorkomen door bijvoorbeeld op een absorberend matje te gaan liggen.

Opmerkingen/complicaties

In principe geeft het zetten van een klysma geen complicaties. Het vullen van de endeldarm met het vocht van de het klysma kan buikkrampen veroorzaken en een ongemakkelijk gevoel. Koude vloeistoffen veroorzaken dit eerder. Wees voorzichtig met het inbrengen van de 'tuit' van het klysma, anders kan dit beschadigen aan het darmslijmvlies veroorzaken wat pijnlijk is of kan gaan bloeden.

Bijwerkingen

Lees altijd de bijsluiter die door uw apotheek meegeleverd is bij de zetpillen/klysma's.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen dan kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met polikliniek MDL, telefoonnummer 0492-59 59 59.

Telefoonnummers en adressen

Polikliniek Maag-, Darm- en Leverziekten (MDL)
locatie Helmond
T: 0492 – 59 59 59

Locatie Helmond
Wesselmanlaan 25
5707 HA Helmond
T: 0492 – 59 55 55

Locatie Deurne
Dunantweg 16
5751 CB Deurne
T: 0493 – 32 88 88

Locatie Gemert
Julianastraat 2
5421 DB Gemert
T: 0492 – 59 55 55

